

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Quickscan ecologie Beukenhof Waddinxveen

Versienummer:
Datum:

concept
22-07-2021

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Productnummer	2021213921
Omschrijving	Quicksan ecologie Beukenhof Waddinxveen
Status	concept
Datum	22 juli 2021
Opdrachtgever	Gemeente Waddinxveen
Opgesteld door	

Inhoudsopgave

1.1	Inleiding.....	4
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Resultaten	7
1.3.1	<i>Gebiedsbescherming</i>	7
1.3.2	<i>Bomenverordening/Houtopstanden</i>	8
1.3.3	<i>Soortenbescherming</i>	8
1.4	Conclusie en advies.....	13
1.5	Bronnen.....	14

1.1 Inleiding

Dit ecologisch onderzoek is uitgevoerd in verband met de voorgenomen sloop- en nieuwbouwplannen aan de Beukenhof in Waddinxveen. Het onderzoek onderbouwt de bestemmingswijziging.

Dit onderzoek maakt deel uit van een algeheel milieukundig basisonderzoek voor het plangebied Beukenhof Waddinxveen. Figuur 1 laat de begrenzing van het gebied zien voor de planvorming.

Figuur 1: planbegrenzing Beukenhof Waddinxveen

Voor aanvullend kaartmateriaal verwijzen wij naar het milieukundig basisonderzoek dat de milieuthema's onderbouwt (rapport met kenmerk 2021201274).

Het plangebied betreft een gesloten kinderdagopvang met tuin en speelplek (afgeschermd), een speelplaats in het openbare ruimte met omringende plantsoenen (vaak met heggen), verhard parkeergebied, een verruigd terrein en een fietspad. Watergangen ontbreken. Enkele bomen zijn aanwezig.

De kinderopvang wordt gesloopt. De nieuwbouwplannen voorzien in nieuwe woningen/appartementen een nieuwe indeling van de openbare ruimte een aanpassingen in de parkeerplaatsen.

Voor het onderzoek wordt er van uitgegaan dat de bomen worden gekapt, om de maximale impact op wettelijk beschermde natuurwaarden in kaart te brengen. Door het diverse karakter van het plangebied zijn er in potentie verschillende habitats van beschermde soorten aanwezig. Dit onderzoek maakt een inschatting in hoeverre beschermde soorten aanwezig kunnen zijn en of er aanleiding is voor nader onderzoek. Uit nader onderzoek kan blijken dat procedures voor gebiedsbescherming of

soortenbescherming betrokken moeten worden bij het opstellen van het bestemmingsplan. Voor het onderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- ♦ Landelijke en Provinciale beleidsdocumenten genoemd in paragraaf 1.2 en online plankaarten.
- ♦ Een inschatting van de geschiktheid van het terrein voor beschermde soorten aan de hand van een veldbezoek op 20 juli 2021.
- ♦ Literatuur en websites opgenomen in de literatuurverwijzingen (1.5).
- ♦ De bomenlijst van de gemeente Waddinxveen met kapvergunningplichtige bomen.

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen aanleg op mogelijk aanwezige beschermde soorten (toetsing soortenbescherming Wet natuurbescherming) en op de beschermde gebieden (voortoets en toetsing Natura2000-gebieden, NNN (Natuurnetwerk Nederland)).

Een quickscan is een verkennend ecologisch onderzoek waarin wordt beoordeeld voor welke soorten nader onderzoek noodzakelijk is om te bepalen of deze soorten daadwerkelijk gebruik maken van het plangebied. Het veldbezoek is 20 juli 2021 uitgevoerd. De weersomstandigheden waren zonnig tot licht bewolkt. De buitentemperatuur bedroeg 21 graden Celsius met lichte wind.

Een gedegen soorteninventarisatie vereist dat op verschillende momenten veldinventarisaties plaatsvinden, omdat iedere soort zijn eigen optimale periode kent. In het geval van strikt beschermde soorten, wordt een verkennend onderzoek als onderbouwing bij de aanvraag van een ontheffing door Omgevingsdienst Haaglanden nooit afdoende geacht. Aanvullend veldonderzoek, op die tijdstippen in het seizoen die voor de verscheidene soorten het meest gunstig zijn, is dan noodzakelijk. Deze quickscan richt zich voornamelijk op de geschiktheid van het plangebied voor strikt beschermde soorten. Indien het plangebied geschikt blijkt, kan aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn voor de juiste juridische onderbouwing binnen de toelichting van het bestemmingsplan.

1.2 Wettelijk kader

Om natuurwaarden in Nederland te beschermen gelden de volgende landelijke wetten: de Wet natuurbescherming (Wnb) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Deze wetgeving is voor een deel verwerkt in provinciaal beleid, te weten: Omgevingsverordening Provincie Zuid-Holland 2021. Indien beschermde natuurwaarden aanwezig zijn in een plangebied dient met behulp van een quickscan (combinatie van bureauonderzoek en één veldbezoek) te worden vastgesteld of het voornemen redelijkerwijs uitvoerbaar is, en:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing soortbescherming Wnb);
- Er mogelijk significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing aan Wnb gebiedsbescherming, ook wel voortoets genoemd);
- Er wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN aangetast worden, maar ook of provinciaal compensatiebeleid met betrekking tot door de provincie aangewezen 'belangrijke weidevogelgebieden' aan de orde is.

Indien deze beschermde natuurwaarden niet worden aangetast, wordt het project conform de eerder genoemde regelgeving toelaatbaar geacht. In dat geval dient rekening te worden gehouden met de algemeen geldende zorgplicht (artikel 1.11) van de Wnb. De zorgplicht bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna veroorzaakt, verplicht is maatregelen

te nemen die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Stikstof is een onderzoeksthema bij woningbouwprojecten geweest. Nu voor de aanlegfase een vrijstelling van de vergunningplicht is geregeld in de per 1 juli ingevoerde Wet stikstofreductie en natuurverbetering, is het bij de plantoets voldoende om alleen naar de gebruiksfase te kijken.

CONCEPT

1.3 Resultaten

1.3.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein' op bijna 6000 meter ten oosten van het plangebied. Dit gebied is aangewezen voor en in gebruik door diverse vogelsoorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn. De doelsoorten uit het natuurbeheerplan voor het gebied betreft soorten die bij zoete plas en natte gras/hooilanden horen. Directe versturende invloed als gevolg van het voornemen wordt uitgesloten. Verdroging/vernatting, verlichting, geluidsoverlast en trillingen bij de beschermde natuurgebieden als gevolg van de geplande nieuwbouwactiviteiten treden niet op. Sommige doelsoorten foerageren ook buiten het Natura 2000-gebied. Door het kleine oppervlakte van het voorgenomen project kan ook uitgesloten worden dat waardevol foerageergebied verdwijnt. Het plangebied heeft geen open water en geen foerageergebied (weiland/hooiland met bemest gras) voor smient, kleine zwaan en slobend.

Stikstofdepositie

Er wordt vooraf getoetst in een plantoets of de plannen juridisch haalbaar zijn. Als de ontwikkeling een vergunning nodig heeft, kan het ook nodig blijken dat een passende beoordeling nodig is die tot een planMER kan leiden.

Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura2000-gebied betreft 'Nieuwkoopse Plassen en de Haeck' gelegen op ruim 9100 meter ten noordoosten van het project Beukenhof.

Voor het hierboven genoemde gebied Polder Stein is wel een procedure opgestart om het als stikstofgevoelig aan te melden. Deze procedure is nog niet afgerond en heeft nog niet tot een vergunningplicht voor stikstof geleid.

Het rekenprogramma Aerius is verplicht gesteld om te gebruiken bij het berekenen van depositie voor de registratie van meldingen en vergunningen.

Bij dit project kan door de kleinschaligheid en de grote afstand tot Nieuwkoopse Plassen en de Haeck worden uitgesloten dat een negatief effect optreedt en een vergunning moet worden aangevraagd.

Een planMER is ook niet aan de orde.

Gebiedsbescherming NNN

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van beschermd natuurgebied, zoals te zien is in figuur 2 hieronder. NNN gebied is aangewezen op circa 1 km ten oosten en ten westen van het plangebied.

Voor NNN geldt geen compensatieplicht bij dit plan. Toetsing aan indirecte effecten is niet aan de orde.

Provinciale gebiedsbescherming

Het projectgebied betreft geen belangrijk weidevogelgebied. Dit is op afstand van circa 960 meter gelegen ten zuidoosten van het plangebied. In dit geval geldt geen compensatieplicht.

Hieronder wordt per soortgroep aangegeven welke potentiële geschikte plekken in het plangebied aanwezig zijn

♦ **Flora**

Op basis van het veldbezoek en literatuuronderzoek worden geen wettelijk beschermde plantensoorten verwacht. In het projectgebied is voornamelijk vegetatie aanwezig dat is aangeplant door mensen in de groenperken, dat bovendien beheerd wordt als gazon. De bomen zijn ook aangeplant en betreft geen wilde exemplaren.

Meekoppelkans

Het verruigde terrein is bloemrijk. Tussen dit terrein aan de zuidzijde en de nieuwe locatie van het gemeentekantoor is een bijenhotel geplaatst. Hoewel niet verplicht, wordt in verband hiermee aangeraden bij de nieuwe inrichting van de openbare ruimte bloemmengsels in de groenstroken te zaaien en het bijenhotel bij de herinrichting van het openbaar gebied een nieuwe geschikte plek te geven.

♦ **Vogels**

In het plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen. Nesten van vogels (bijvoorbeeld roodborst, winterkoninkje, kauw, ekster en spreeuw), mits in gebruik, zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Binnen het broedseizoen kunnen ook andere soorten verwacht worden die een nest kunnen bouwen in het plangebied. Het broedseizoen loopt grofweg van half maart tot half juli, maar bij geschikte omstandigheden kan het broedseizoen uitlopen tot in augustus/september. Tijdens het veldbezoek zijn enkele overvliegende vogels, zoals kauwen en meeuwen, waargenomen. Deze soorten kunnen gebruik maken van het plangebied, maar hun leefgebied ook buiten het plangebied hebben. Specifiek voor dit plangebied kunnen gebouwbroeders als huismus, kauw, spreeuw en koolmees verwacht worden.

Naast algemene broedvogels zijn er een aantal vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is (ministerie EZ, 2009). Nesten van deze soorten mogen niet zondermeer worden verwijderd. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd.

De huismus (categorie 2) komt in de buurt voor. De soort is aan gebouwen gebonden voor de nestbouw. De omliggende tuin, grotendeels omgeven door een haag, en woningen in de aangrenzende woonwijk met pannendaken in het plangebied zijn geschikt voor de huismus. In het plangebied zijn voorts geschikte structuren zoals de struikenopslag en heggen aanwezig die dekking bieden tegen katten en andere roofdieren. Er is ook een zandbak aanwezig op het erf van de gesloten kinderopvang. Die is mogelijk ook onderdeel van het functioneel leefgebied van de huismus. Er moet nader onderzocht worden of de huismus in of om het te slopen gebouw broedt.

De gierzwaluw, die ook in Waddinxveen wordt aangetroffen, kan worden uitgesloten vanwege de strak aangesloten dakpannen die geen ruimte bieden. Bij de zijnokken van het dak is bovendien werend gaas opgehangen. De pannen liggen ook stijl op het dak, mogelijke ruimtes eronder zijn niet waterpas, zodat eieren zouden weggrollen. Sinds 2011 zijn in Waddinxveen centrum geen gierzwaluwen meer in juni gezien.

Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig die vogelnesten kunnen hebben in het broedseizoen. Op het moment van het veldbezoek konden er geen nesten worden waargenomen. Het is aan te raden de bomen te kappen voor het nieuwe broedseizoen start.

Op de stedenbouwkundige tekening komen zijn opnieuw bomen ingetekend tussen bestaande hoekwoning aan de Stationsstraat en de nieuwbouw. Als de bomen inderdaad kunnen worden behouden op de erfgrans, is geen aanvullend onderzoek nodig. Als dit niet het geval is moet na bladval nog een aanvullende scan worden uitgevoerd om voor deze bomen uit te kunnen sluiten dat er een vogelnest aanwezig is.

Enkele soorten van categorie 5, zoals oeverzwaluw, kunnen het plangebied koloniseren of uitkiezen voor nestbouw, indien geschikt bouwzand wordt gestort. In Waddinxveen is dit door de nabijheid van de Gouwe een risico. Daarnaast is deze soort aanwezig in Triangel. Door werkzaamheden in het broedseizoen te mijden, worden voorkomen dat de oeverzwaluw zich vestigt. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd, dan kan het bouwzand worden afgedekt of zodanig worden neergelegd dat er geen steile kanten beschikbaar zijn tijdens het begin van het broedseizoen.

In het plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen. Onder de aanwezige dakoverstekken kunnen ook huiszwaluwen broeden. Er zijn nu geen nesten aangetroffen, maar enkele muren vertoonden wel krijtsproten die mogelijk uit vogelpoep bestaan. Om alle risico's met planning voor te zijn dienen de sloopwerkzaamheden buiten broedseizoen te worden uitgevoerd. Het opruimen van de bestaande begroeiing in de tuin kan alleen buiten het broedseizoen, of na controle door een ecooloog in het broedseizoen.

Figuur 3: plein achter te slopen gebouw met zandbak en heggen en dakopbouw met goot

Vleermuizen

De soorten die op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop worden verwacht zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, meervleermuis en rosse vleermuis (www.vleermuis.net, www.zoogdieratlas.nl, website werkgroep zoogdieren Zuid-Holland, zwgzh.nl). Diverse onderzoeken in de buurt van de locatie (zoals aan de Kerkweg Oost) hebben al geleid tot een ontheffingsaanvraag voor gewone dwergvleermuis.

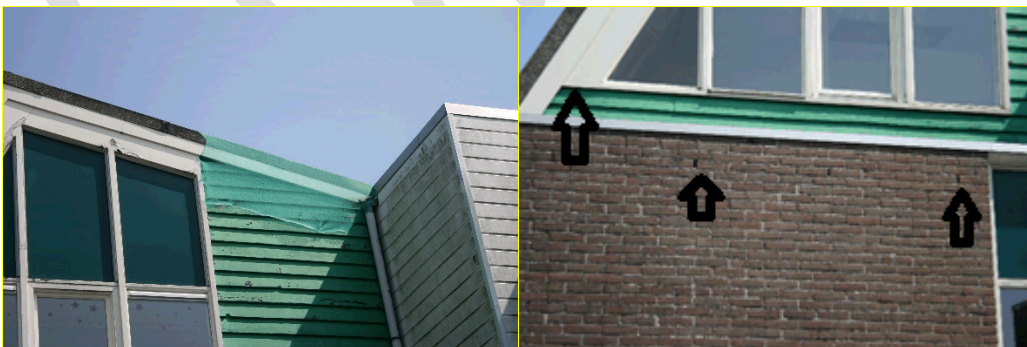
Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn mogelijk aanwezig in het plangebied: gebouwbewonende soorten (gewone dwergvleermuis en laatvlieger) kunnen verblijven in spouwmuren (er zijn open stootvoegen aanwezig). Ook zijn er ruimtes achter dakbeschot, die niet allemaal zijn afgeschermd met netten, zoals wel is toegepast rondom de houten dakdelen (zie figuur 4). Verder kunnen donkere ruimtes achter de deels dichtgezette zonweringen als paarverblijfplaats dienst doen.

Nader onderzoek naar vleermuizen is nodig. Het gaat om mogelijke zomer-, paar-, kraam- en winterverblijfplaatsen.

Figuur 4: bomen op de erfgrans foto genomen vanuit de Stationsstraat richting noorden; de woning valt buiten beeld

Door het ontbreken van te kappen grote bomen met holten zijn verblijfplaatsen van boombewonende soorten als ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en ook rosse vleermuis uitgesloten. Mochten de bomen op de erfgrans met de woning aan de Stationsstraat toch worden gekapt, moet dit ook in het vleermuisonderzoek worden meegenomen voor boombewonende soorten als ruige dwergvleermuis.

Figuur 5: gebouwdetails met afgezette dakdelen met netten (links) en open stootvoegen in de muur geschikt voor vleermuisverblijven aangetroffen

Voor essentieel foerageergebied biedt het plangebied te weinig geschikt terrein. Na de geplande ingrepen kan het gebied nog steeds dienst doen als foerageergebied voor vleermuizen. Bovendien kan de nieuwbouw natuurinclusief worden ontworpen en aangelegd.

Trekroutes van vleermuizen zijn ook beschermd. Denk aan lange bomenrijen in een open landschap. Deze ontbreken in het plangebied. Er is geen hoofdgroenstructuur aanwezig die wijken op een groene wijze onderling verbindt.

- ♦ *Overige zoogdieren*

De in de gemeente Waddinxveen in de buurt voorkomende waterspitsmuis (zwghz.nl) kan voor het projectgebied worden uitgesloten. De biotoop van de soort, beschutte oevers van watergangen, zijn niet aanwezig in het plangebied.

Er kunnen algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomen in en rondom de aanwezige groenperken zoals mol, egel en muizen- en rattensoorten. Deze worden alleen door de zorgplicht beschermd. Dat houdt in dat bij graafwerkzaamheden rekening moet worden gehouden met het voorkomen van deze soorten. De werkzaamheden moeten zodanig worden uitgevoerd dat de soorten voor de graafmachines uit kunnen vluchten. Vooral bij de eventuele verwijdering van de aanwezige vegetatie op het verruigde terrein kunnen kleine zoogdieren verscholen zitten. Door deze op te ruimen in één richting, wordt de aanwezige dieren de kans gegeven een goed heenkomen te zoeken.

- ♦ *Vissen*

Door het ontbreken van open water kunnen effecten op beschermde vissen bij dit plan worden uitgesloten.

- ♦ *Amfibieën*

De rugstreeppad komt voor in de gemeente Waddinxveen (www.ravon.nl). Er is op dit moment geen geschikt voortplantings- en overwinteringshabitat te vinden in het plangebied. Er ontbreken waterplasjes en rul zand waarin makkelijk rijsporen en natte delen kunnen ontstaan. Het is momenteel te droog. Tijdens de aanlegwerkzaamheden kan meer geschikt vestigingsmilieu voor de rugstreeppad ontstaan, als bouwzand wordt neergelegd. Recent zijn ook bij 't Suyt rugstreeppadden gezien (onderzoek bureau Schildwacht i.o.v. gemeente Waddinxveen, juni/juli 2021).

Maatregelen kunnen vestiging van rugstreeppadden voorkomen. Er moet dan bij werkzaamheden binnen het actieve seizoen van deze soort (dat loopt van april tot en met september) voorkomen worden dat de soort ondiepe plasjes aantreft in het zand of de rijsporen van het zware bouwverkeer.

Meerkikkers, bruine kikkers en bastaardkikkers zijn niet strikt beschermd of er geldt een vrijstellingsbeleid voor van de provincie Zuid-Holland.

Het terrein is geschikt voor algemeen voorkomende soorten als bruine kikker en pad. Voor deze niet-ontheffingsplichtige soorten geldt de zorgplicht. Om aan de zorgplicht te voldoen kunnen de maatregelen getroffen worden die hiervoor ook bij de overige zoogdieren is genoemd.

- ♦ *Reptielen*

De ringslang komt voor in de gemeente Waddinxveen (grens Gouda/'t Weegje). De soort is gebonden aan water. Broedhopen worden ook in de buurt van watergangen gebruikt om eieren te leggen. De afwezigheid van composthopen of opslagplekken van groenafval en watergangen maakt het gebied ongeschikt voor ringslangen. De soort kan worden uitgesloten voor dit plan.

♦ *Overige Ongewervelden*

Groene glazenmaker en de platte schijfhoren zijn aangetroffen in de gemeente Waddinxveen (anemoon.org). Dit betreft soorten die gebonden zijn aan oppervlaktewater. Deze kunnen voor het plangebied op voorhand worden uitgesloten vanwege de afwezigheid van open water.

1.4 Conclusie en advies

Soortenbescherming:

Uit het onderzoek blijkt dat nader onderzoek nodig is naar vleermuizen en huismussen in de te slopen bebouwing. Het is mogelijk de najaarsbezoeken voor vleermuizen nog dit najaar uit te zetten. In het voorjaar kan het vleermuisonderzoek dan worden afgerond, gecombineerd met het huismussen onderzoek. Uit dit onderzoek moet blijken of deze soorten nesten hebben in deze gebouwen. Als verblijfplaatsen of nesten worden aangetroffen, dan is een ontheffing noodzakelijk voorafgaand aan de sloop. Om de haalbaarheid van het bestemmingsplan goed te onderbouwen moet het nader onderzoek uitgevoerd zijn voordat het plan wordt vastgesteld. Een eventuele ontheffing kan in een later stadium worden aangevraagd.

Naast bovenstaande zijn hieronder een aantal aanbevelingen opgenomen die moeten voorkomen dat tijdens de werkzaamheden de Wet natuurbescherming overtreden wordt:

- Voer sloop- en kapwerkzaamheden uit buiten broedseizoen (het broedseizoen loopt grofweg van half maart tot half juli).
- Pas geen nachtelijke verlichting van bouwterreinen toe, om verstoring van vleermuizen te voorkomen.
- De zorgplicht is altijd van toepassing. In de diverse goedgekeurde gedragscodes (bijvoorbeeld die van Stadswerk en de Unie van Waterschappen) zijn maatregelen opgenomen die kunnen worden toegepast om aan de zorgplicht te voldoen, als het gaat om de werkzaamheden in de openbare ruimte en groen die ook bij onderhoud en beheer worden toegepast.

Gebiedsbescherming

Voor het onderdeel gebiedsbescherming kunnen effecten worden uitgesloten. De voorgenomen activiteiten zijn kleinschalig en hebben geen externe werking op natuurgebieden. Er liggen geen beschermde natuurgebieden binnen het plangebied.

Houtopstanden

Er is geen sprake van beschermde houtopstanden in het plangebied. Wel moet rekening gehouden worden met bomen waarvoor vanuit het gemeentelijke beleid een kapvergunning moet worden aangevraagd voorafgaand aan de kap.

Aanvullende kans

Behoud de nu aanwezige voorziening voor solitaire bijen door in de nieuwe situatie voldoende nectarrijke bloemen in te zaaien die geschikt zijn voor inheemse bijen.

1.5 Bronnen

LNV, Dienst Regelingen, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep

Ministerie EL&I, 2007. Handreiking bestemmingsplan en natuurwetgeving

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisprotocol 2017.

Beheerplan Nieuwkoopse Plassen en polder Haeck, Provincie Zuid-Holland

Beheerplan Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein, Provincie Zuid-Holland

Ontheffing gewone dwergvleermuis Kerkweg Oost Waddinxveen, omgevingsdienst Haaglanden met kenmerk ODH-2017-00126780.

Aanvullend onderzoek rugstreeppad juni/juli 2021, bureau Schildwacht in het kader van planprocedure 't Suyt 2 Waddinxveen.

www.ravon.nl. Website van Stichting RAVON. Geraadpleegd 23 juli 2021.

www.zoogdieratlas.nl. Website van de Zoogdier Vereniging. Geraadpleegd 23 juli 2021.

www.vlindernet.nl. Geraadpleegd 23 juli 2021.

www.libellennet.nl. Geraadpleegd 23 juli 2021.

www.zuid-holland.nl, (gisviewer natuurkaarten), geraadpleegd 23 juli 2021.

www.zwgzh.nl, geraadpleegd 23 juli 2021.

www.floron.nl, geraadpleegd 23 juli 2021.

www.verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd 23 juli 2021.